

Van de redactie
door **Bert Cornelis**

De stad en de liberalen

In oktober zijn er gemeenteraadsverkiezingen. De ogen zijn gericht op de lokale resultaten van Open Vld. In hoeveel steden en gemeenten kunnen de liberalen standhouden? Of zullen er meer of minder coalities met de liberalen gevormd worden?

Fractie leider van Open Vld in het Vlaams parlement, en succesvol burgemeester van Mechelen, Bart Somers, ontwikkelde tijdens zijn toespraak op de LVV-nieuwjaarsreceptie enkele interessante beschouwingen.

Eerst een vaststelling. In de vergadering van de 13 burgemeesters van de centrumsteden zitten vandaag twee liberalen: Somers uit Mechelen en Vincent Van Quickenborne uit Kortrijk. Twee capabele burgemeesters die het verschil maken. Dat is toch weinig, merkt Somers op. Want het liberalisme is precies ontstaan in de stad. De opkomst voor politieke en burgerrechten is een typisch stedelijk fenomeen. En toch blijft het voor liberalen moeilijk in de steden een sterke positie te verwerven. Vaak spelen ze er een bijrol of vertoeven ze in de politieke marginaliteit.

Hoe komt dat? Somers zoekt het antwoord vooral in de benadering van de stad door de liberalen. Wereldwijd leven almaar meer mensen in de stad. Daarom wordt het moeilijk om de liberale boodschap bij al die mensen te krijgen, omdat de stadsbewoners ook zo divers zijn geworden. Liberalen hebben dan de neiging om zich tot hun vertrouwde doelgroepen te richten. Maar een boodschap kan niet alleen gaan naar zelfstandigen of naar de middenklassen. De liberale boodschap moet zich tot alle mensen, tot alle burgers in de stad richten. Het liberalisme moet een project zijn dat breed gedragen wordt.

Wat is het succes van dit model-Somers? Samengevat gaat het om zeven duidelijke principes: geen vrijheid zonder veiligheid; geen veiligheid en vrijheid zonder burgerschap; geen vrijheid zonder opwaartse sociale mobiliteit; geen vrijheid in groepsdenken ("wij tegen zij"); geen vrijheid met gettovorming; geen vrijheid zonder diversiteit; geen vrijheid zonder gedeelde fundamentele waarden.

We pikken er twee uit die volgens ons voor een succesvol liberaal project essentieel zijn en vandaag onder druk staan: het

burgerschap en het groepsdenken. In een stad is het burgerschap een fundamentele pijler om mensen te laten samenleven. Je bent in een stad geen Marokkaan, geen Turk, geen islamiet of katholiek. Je bent een burger. Dat veronderstelt een stad zonder verloederde wijken, zonder vuile straten of parken. Elke burger is dan verantwoordelijk voor zijn straat, zijn plein, en kan daar best fier op zijn, en zal het nodige respect hebben. Zoniet zullen burgers zich uitgesloten voelen, niet het gevoel hebben dat ze er ook bijhoren. Wie geen respect opbrengt voor de stad, zal daarop aangesproken worden.

Zo gaat het ook met het oprukkende groepsdenken, dat zowel door links als rechts gepropageerd wordt. Klassiek links gebruikt het groepsdenken om te pampieren: "alles wat in jouw

leven fout loopt, is niet jouw schuld, maar de schuld van de samenleving". Klassiek rechts gebruikt groepsdenken om te culpabiliseren of te criminaliseren. "Voor de ene het slachtoffer, voor de andere de dader." Mensen opsluiten in één identiteit. Dat groepsdenken is nefast voor de vrijheid. Het negeert de essentie van de liberale opvattingen en is geen basis voor een

succesvol stedelijk project. Want een stad bestaat niet uit groepen, een stad bestaat uit burgers.

Somers verwees herhaaldelijk naar Brussel om zijn overtuiging kracht bij te zetten: "Als het over burgerschap gaat, wordt er in Brussel te vaak weggekeken. Men durft er geen lijn te trekken. Met als gevolg het ontstaan van een generatie die zich zonder enig probleem tegen de overheid keert. Als het over verantwoordelijkheid gaat, stappen vooral Brusselse socialistische burgemeesters naar de imam, want het gaat meestal over moslimkinderen die amok maken. Fout, zegt Somers en een uiting van groepsdenken. Je moet naar de ouders gaan, je moet hen als burgers van de stad aanspreken. Mensen aanspreken op hun burgerschap, en niet op hun etnische, culturele of religieuze achtergrond.

Het meest bekommert Somers nog de aanval van de populisten op onze fundamentele waarden. Populisten kapen onze waarden door ze zogezegd te verdedigen, maar ze dan te transformeren tot net het omgekeerde. Een goed voorbeeld daarvan is de bescherming van de vrijheid van meningsuiting door haar in te perken. Orwelliaans is dat. •

Bart Somers: "De liberale boodschap moet zich tot alle mensen, tot alle burgers in de stad richten. Het liberalisme moet een project zijn dat breed gedragen wordt."